

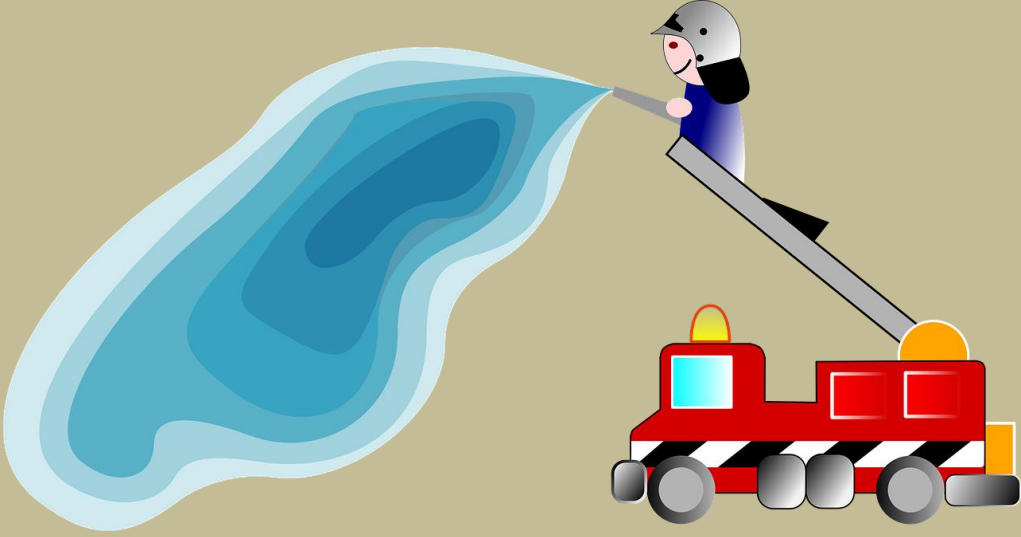
आग !

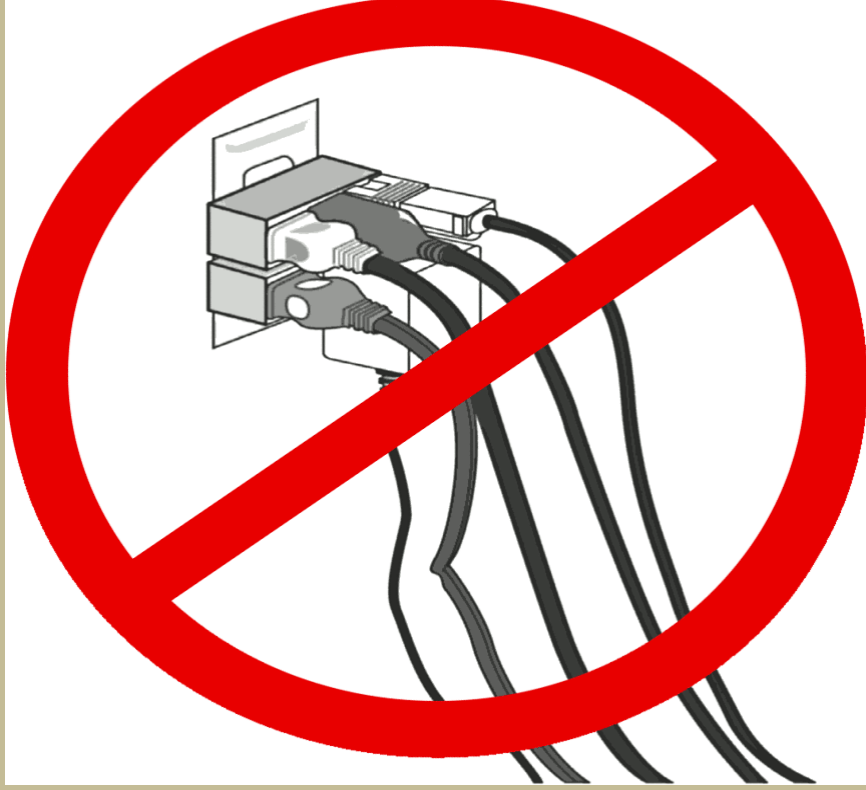
“आगीपासून संरक्षणासाठी”

आपल्या घरामध्ये, कामाच्या ठिकाणी अथवा हॉटेलमध्ये
निकासाचे मार्ग (Escape route) जाणून व समजून घ्या.

काय करावे?

- आग लागल्यास अग्निशामक दलाला (101) वर फोन करावा. जमिनीवर लोळून आग विझविण्याचा प्रयत्न करा. आग लागलेल्या ठिकाणी उभे न राहता गुडघ्याच्या मदतीने निकासकडे सरकावा.
- स्वयंपाक घरामध्ये विशेष काळजी घ्यावी. रात्री गॅस सिलेंडरचा रेग्युलेटर बंद करा.
- जमिनीवर लोळून आग विझवणे.
- तोंडावर ओला रुमाल / कपडा ठेऊन धुरपासून दूर राहण्याचा प्रयत्न करावा.
- इमारतीत आग लागल्यास तात्काळ बाहेर पडा.

- विजवाहक तारांवर आकडी टाकू नका.
- विजवाहक तार सुट्टी प्लग पिन्मध्ये बसवू नका.
- आय.एस.आय शिक्का असणारी उपकरणेच वापरा.
- काम झाल्यावर रेग्युलेटर बंद ठेवा।

काय करू नये?

- स्वयंपाक घरामध्ये गॅस सिलेंडरचा रेग्युलेटर बंद करा.
- ज्वालामुखी पदार्थ गॅसजवळ ठेऊन नका.
- गोदाम / कोठी, घर, ई. ठिकाणी कचरा, तेलकट पदार्थ जळाऊ वस्तु ठेऊ नका.

शाळा सुरक्षा

- आपल्या पाल्यांना घर ते शाळेपर्यंतचा मार्ग व्यवस्थित समजून सांगा व काही आपत्ती प्रसंगात सुरक्षित स्थळापर्यंतचा रस्ता सांगा.
- आपत्ती प्रसंगी आपल्या पाल्यांना आपल्याशी संपर्क साधता यावा यासाठी त्यांना तुमचा पूर्ण नाव, पत्ता व संपर्क क्रमांक ऑफिसचा व घरचा पाठ करायला लावा.
- तसेच त्यांना त्यांच्या शाळेचा संपर्क क्रमांक व शाळेतील काही शिक्षकाचे संपर्क क्रमांक व नाव पाठ करायला लावा.
- आपल्या पाल्यांच्या शाळेत अग्निशमन यंत्र बसविलेले आहेत किंवा नसल्यास त्याबद्दल शाळा प्रशासनाशी चर्चा करा.
- मुलांना अग्निशमन यंत्र कसे चालवावे हे शिकवा.
- जर शाळेला आग लागली तर भोंगा वाजवून सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करा व सर्व शिक्षकांना आपापल्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना सुरक्षित बाहेर काढावे व एका मोकळ्या जागेत घेऊन जावे.

- मोकळ्या जागेत आल्यावर सर्व विद्यार्थी सुरक्षित असल्याची खात्री करा.
- एखादा विद्यार्थी आतच राहिला असेल तर त्या त्याबद्दल तिथे शोध व मदत कार्य करणाऱ्या लोकांना (अग्निशमन विभागाचे) सांगा.
- वर्षातून कमीत कमीत कमी दोन वेळा शाळेत आपत्ती प्रसंगी काय करावे व कसे करावे याबद्दल रंगीत तालिम घ्यावी.
- शाळेतील/ महाविद्यालयातील जीने, बाहेर पडण्याचे मार्ग, इ. मोकळे ठेवावे.
- शाळेतील/ महाविद्यालयातील बाहेर पडण्याचे मार्ग 2 असावेत.
- शाळेतील आवारात व प्रत्येक खोलीपर्यंत अग्निशमन विभागाची गाडी व्यवस्थित पोहचेल अशी शाळेची रचना असावी.
- आपत्ती प्रसंगी कोणास संपर्क करावा ह्याबद्दल विद्यार्थ्यांना व शिक्षकांना प्रशिक्षण द्यावे.

फटाक्या पासून बचावासाठी

- दिवाळी, लग्नसोहळा आणि अशाच काही आनंदाच्या घटनांच्यावेळी फटाके फोडले जातात. परंतु अनेकवेळा योग्य ती काळजी न घेता फटाके फोडले जातात व त्यामुळे आनंदाच्या वेळी दुःखद घटना घडतात.
- फटाक्यांच्या पॅकेटवर लिहलेल्या आगी पासून बचावाच्या सूचना व उपायोजना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- फटाके फोडते वेळी नेहमी पाण्याची बकेट व वाळूची वाळूची बकेट सोबत ठेवा.
- फुलझडी, रॉकेट अश्या प्रकारच्या हाताळलेल्या फटाक्यांना नेहमी पाण्याच्या बकेट मध्ये घालून ठेवा किंवा वाळू मध्ये दाबून ठेवा.
- फटाके फोडतावेळी आपल्या घराचे दरवाजे व खिडक्या बंद ठेवावे.
- चहऱ्यापासून व शरीरापासून लांब फटाके फोडा.
- लहान मुलांनी मोठ्यांच्या देखरेखी खाली फटाके फोडावे.
- मोकळ्या ठिकाणी मोकळ्या मैदानात फटाके फोडणे शूरक्षित असते.

- फटाके फोडताना सूती कपडे घालावे.
- चांगल्या प्रतीचे फटाकेच नेहमी वापरावे.
- जे फटाके जळत नाही त्यांना पुन्हा जाळण्याचा प्रयत्न करू नका.
- घरात फटाके फोडू नका.
- कोणत्याही प्रकारचे फटाके हातात घेऊन फोडू नका.
- कोणत्याही बंद डब्यात फटाके फोडण्याचा प्रयत्न करू नका.
- रॉकेट किंवा अनार हे बंद वस्तीत वापरू नका.
- फटक्याच्या दुकानात नेहमी अग्निशमन यंत्र ठेवा.
- प्रत्येक फटक्याच्या दुकानामध्ये योग्य सुरक्षित अंतर असायला पाहिजे.
- फटक्याच्या दुकानात इलेक्ट्रिक वायरीन व्यवस्थित केलेली असावी.
- स्थानिक अग्निशमन विभागाणे दिलेल्या प्रत्येक सूचनाचे पालन करावे. व कमी आवाजाचे फटाके वापरावे.
- समाजाची सुरक्षा आपल्या हातात आहे याची जाणीव ठेवा व योग्य वर्तन करा.

जिल्हयातील अग्निशमन दल संपर्क नंबर

अ.क्र.	नावे	शहर	दूरध्वनी
1.	अग्निशमन दल	वाशिम	07252-234820
2.	अग्निशमन दल	कारंजा	07256-222118
3.	अग्निशमन दल	मंगरूळपिर	07253-230251
4.	अग्निशमन दल	रिसोड	07251-230001

जिल्हयातील तहसिल कार्यालय दूरध्वनी क्रमांक

अ.क्र.	तालुका	तहसिल कार्यालय दूरध्वनी क्रमांक
1	तहसिल वाशिम	07252-232008
2	तहसिल मालेगाव	07254-271373
3	तहसिल रिसोड	07251-222316
4	तहसिल मंगरूळपिर	07253-260228
5	तहसिल मानोरा	07253-263246
6	तहसिल कारंजा	07256-222170